МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розвиток вищої освіти у західному регіоні України

Освітня програма 011 Освітні педагогічні науки

Спеціальність Освітні, педагогічні науки

Галузь 01 Освіта/Педагогіка

_____

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація

2. Опис дисципліни

3. Структура курсу (зразок)

4. Система оцінювання курсу

5. Ресурсне забезпечення

6. Контактна інформація

7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія вищої освіти
Освітня програма	011 Освітні педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	Освітні педагогічні науки
Галузь знань	Галузь 01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Семінарські заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?%20mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=81&id_cou=3113

2. Опис дисципліни

Мета: забезпечити засвоєння студентам другого (магістерського) рівня вищої освіти знань про особливості й тенденції розвитку вищої освіти у західному регіоні України у різних умовах і на різних етапах функціонування західноукраїнського суспільства; сформувати уміння й навички творчої реалізації позитивних надбань теорії та практики національної вищої школи задля ефективної самостійної педагогічної та науково-педагогічної діяльності.

Завдання:

- сформувати у студентів магістратури цілісну систему знань про історико-педагогічні процеси, явища і факти, дотичні до розвитку вищої освіти в західному регіоні України;
- з'ясувати витоки становлення, особливості й етапи еволюції західноукраїнської вищої школи в нерозривній єдності із загальнонаціональними тенденціями розвитку

вищої освіти, обгрунтувати їхню детермінованість соціально-економічними, політичними та культурними факторами;
- допомогти студентам опанувати головні положення науково-педагогічних надбань визначних організаторів і репрезентантів високошкільних студій Західної України XIX – початку XXI ст.;
- сприяти активізації пошукової роботи студентів, розвитку їхнього науково-творчого потенціалу та формуванню компетентностей, необхідних у майбутній фаховій діяльності.

***У результаті вивчення курсу студенти повинні знати*:**
- причини й особливості становлення, специфіку й етапи розвитку вищої освіти на західноукраїнських землях в умовах чужих політичних режимів;
- реалії вищої освіти західного регіону України у контексті світових і загальнонаціональних освітніх процесів кінця XIX – початку XXI ст.;
- історико-педагогічний дискурс змісту, методів і форм освітнього процесу у ЗВО Західної України у XIX – на початку XXI ст.;
- внесок викладачів і студентів західноукраїнських високих шкіл у розвиток національної вищої освіти і педагогіки вищої школи.

уміти:
- конкретно-історично підходити до аналізу педагогічних явищ і фактів у сфері вищої освіти, критично їх переосмислювати;
- виокремлювати проблеми у розвитку високого шкільництва Західної України суголосі з сучасними процесами у вищій освіті нашої держави і зарубіжжя, та визначати шляхи і способи їх розв'язання;
- самостійно оволодівати історико-педагогічними знаннями у галузі вищої освіти західного регіону України на основі аналізу базової та додаткової літератури й електронних ресурсів;

визначати положення теорії та практики навчання й виховання молоді в закладах вищої освіти західноукраїнського регіону, які сприяють розвитку педагогічного мислення, формуванню загальних і професійних компетентностей майбутніх фахівців вищої освіти України.

4. Компетентності

ЗК 1. Здатність до здобуття і застосування знань у практичних ситуаціях та генерації нових ідей та досягнення нових цілей (креативність)

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, генерувати нові ідеї (Soft skill)

ЗК 12 Здатність до самоосвіти та саморозвитку СК 1. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики, розуміння цілей і особливостей освітніх систем .

СК 2. Здатність планувати, розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі. СК 3 Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання.

СК 4. Обізнаність з різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу.

СК 6. Здатність до консультування з питань освітньої теорії і практики СК 8. Здатність до забезпечення позитивної динаміки навчальних досягнень суб'єктів освітньої діяльності СК 9. Здатність до проектування змісту освіти і

змісту навчання за рівнями національної рамки кваліфікацій, проектування освітніх програм та індивідуальних освітніх траєкторій
4. Програмні результати навчання **ПР 1.** Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. **ПР 2.** Уміти організовувати та проводити науково-педагогічне дослідження **ПР 4.** Розробляти програми педагогічних інтервенцій. **ПР 5.** Розробляти освітні просвітницькі матеріали та програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. **ПР 11**. Здійснювати аналіз стану вищої освіти та визначати потенціал системи освіти ЗВО, створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітнього процесу і обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат О.

5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	14		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	Освітні, педагогічні науки	1	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			

4. Організація навчання		
Обсяг навчальної дисципліни 90 год		
Вид заняття		
лекції		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		
самостійна робота		
Ознаки навчальної дисципліни		
Семестр	Спеціальність	
1	011 Освітні, педагогічні науки	
Тематика навчальної дисципліни		
Тематика навчальної дисципліни	**Тематика навчальної дисципліни**	**Тематика навчальної дисципліни**

Завдання, год	Завдання, год	Завдання, год
2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.
2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.
2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.
2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.
2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.
2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.
2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.	2 Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела.
4	4	4

Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела
2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела
2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела
2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела
2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела	2 Опрацювати конспект лекції, завдання для самост. роботи, відповідні джерела

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	30
Самостійна робота	10
Тести	30
КСР	20
Творчі завдання	10
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп’ютери та інше
Література: Базова	

Про вищу освіту. Закон України від 1.07.2014 № 1556 – VII/*Відомості Верховної Ради*. 2014. № 37 – 38.

Про освіту. Закон України від 5.09.2017р. / *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 38-39.

Концепція педагогічної освіти.

Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді…: Наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641.

Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник. Київ: Либідь, 1998. 557 с. [Електр. ресурс]

Вища освіта в Україні: навч. посіб. / за ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. Київ : Знання, 2005. 327 с.

Вища освіта України і Болонський процес: навч. посіб. / за ред. В.Г. Кременя. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. С. 318-341.

Всемирная декларация о высшем образовании для XXI века: подходы и практические меры. Прийнята на Всемир. конс. ЮНЕСКО. Париж, 5-9 октября 1998 г. *Alma Mater*. №3. С. 29-35.

Галус О. М., Шапошнікова Л. М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2006. С. 187-213.

Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник. Київ: Центр навч. літ., 2006. 384 с.

Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України Київ: НТУУ «КПІ», 2006. 544 с.

Корсак К.В. Світова вища освіта: порівняння і визнання закордонних кваліфікацій і дипломів: монографія. Київ: МАУП – МКА, 1997. 208 с.

Кравець В. Зарубіжна школа і педагогіка XX ст.: навч. посіб. Тернопіль, 1996. 290 с.

Кравець В. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва: навч. посіб. Тернопіль. 1996. 436 с.

Кравець В.П. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб. Київ,1994. 360 с.

Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб. Київ: Знання, 2003. 450 с.

Майборода В.К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід, уроки (1917 – 1985 рр.) Київ: Либідь, 1992. 196 с.

Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд [та ін.]. Київ : Знання, 2005. 399 с.

Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Кондор, 2011. С. 30 – 100.

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 456 с.

Хижняк Л. М. Університетська освіта: навч. посіб. Харків: Вид-во ХарРІНАДУ «Магістр», 2010. 192 с.

Допоміжна

Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти України на рубежі століть. *Вища освіта України.* 2001. № 1. С. 11 – 17.

Андрущенко В., Гляревська І. Проблема входження української університетської освіти в європейський освітній простір. *Рідна школа*. 2012. № 12. С. 3 – 8.

Артемчук Г.І., Попович В.В., Січкаренко Г.Г. Вища школа України: реальність і тенденції розвитку. Київ: Ленвіт, 2004. 176 с.

Бриштан В. Т. Світова та вітчизняна вища школа: історико-культурологічний аспект: навч. посіб. Дніпропетровськ: РВА «Дніпро – ВАЛ» , 2006. 140 с.

Вища освіта в Україні: нормативно-правове регулювання: у 3 томах / за ред. Степка М.Ф. Київ: Форум, 2007. 1758 с.

Вища освіта і Болонський процес: підручник / Г.Ф Пономарьова та ін. Харків: ХГПА, 2011. 304с.

Высшее образование в XXI веке. Всемирний статистический обзор по высшему образованию 1980 – 1995 гг. ЮНЕСКО: Париж, 5 – 9 октября, 1998 г. 71 с.

Віднянський СВ. Культурньо-освітня і наукова діяльність української еміграції в Чехо-Словаччині: Український вільний університет (1921-1945 рр.). Київ. 1994. 82 с.
Дмитриченко М.Ф., Хорошун Б.І. та ін. Вища освіта і Болонський процес. Київ: Знання України, 2006. 440 с.
Ісаєвич Я.Д. Братства та їх роль в розвитку української культури 16 – 18 ст. Київ, 1966. 224с.
Козак Н.Л., Шоробура. І.М. Університетська освіта: навч. посіб. Львів: Новий світ – 2000, 2011. 180 с.
Мещанінов О.П. Сучасні моделі розвитку університетської освіти в Україні: Миколаїв: Вид-во МДГУ, 2005. 460 с.
Микитась В.Л. Давньоукраїнські студенти і професори. Київ: Абрис, 1994. 288 с.
Мицько І.З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія. Київ, 1990.
Нагачевська З. І., Джус О. В. Історія вищої освіти: навчально-методичний комплекс для студентів другого (магістерського) рівня. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 54 с.
Прикарпатський університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 226 с.
Пуховська Л.П. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності: монографія. Київ: Вища школа, 1997. 180 с.
Сафонова Н. М., Циганок В. Є. Етапи та провідні напрями реформування вищої школи в Україні (90-ті рр. XX-го – початок XXI-го ст.). *Історичні записки*: зб. наук. праць. Київ. 2012. Вип. 12. С. 271-278.
Сірополко С. Історія освіти в Україні. Львів: Афіша, 2001. 664 с.
Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання: навч. посіб. Київ: Вид-во Європейського університету, 2004. 127 с.
Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2005. 239 с.
Ступарик Б.М. Шкільництво Галичини (1772-1939). Івано-Франківськ, 1994. 240с.
Хижняк З.І., Маньківський В.К. Історія Києво-Могилянської академії. Київ: КМА, 2003. 184 с.
. Gonnet, J. (2001). Education aux medias: Les controversies fecondes. Paris: CNDP, Hachette, 144 p.

.Masterman, L. A rational for Media Education // Media Literacy in the Information Age: Current perspectives (pp. 15-68). New Brunswick, 1997.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, вул. Бандери, 1 каб.510. (0342) 57-00-11, https://kpibs.pnu.edu.ua kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Нагачевська Зіновія Іванівена
Контактна інформація викладача	zinoviia.nahachevska@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт 8.3. «Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).

	Загальні 100 балів включають: 30 балів за роботу на практично-семінарських заняттях; 20 балів за самостійну роботу; 50 балів за підсумкове тестування.
Пропуски занять (відпрацювання)	Виконання усіх передбачених форм навчальної роботи, які підлягають поточному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Студент зобов'язаний відпрацювати пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять у порядку, передбаченому відповідними Положеннями. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про Освітню програму»

Викладач – Нагачевська З.І